

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Природничі науки»
підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні
галузі знань А Освіта,
за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями),
предметною спеціальністю А4.15 Середня освіта (Природничі науки),
розроблену в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II

Рецензована освітня програма «Природничі науки» розроблена проектною групою, до складу якої входять викладачі кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II із залученням зовнішніх стейкхолдерів, роботодавців. Освітня програма спроектована відповідно до вимог законодавства України про освіту, нормативних документів МОН України, на основі Національної рамки кваліфікацій та Наказу МОН України від 29. 08. 2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту за професіями “Вчитель закладу загальної середньої освіти”», а також з урахуванням Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) і сучасних вимог ринку праці.

Розроблення, зміст, порядок затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми здійснюється відповідно до «Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ ім. Ференца Ракоці II», та з урахуванням «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 р.

Структура освітньої програми логічно представлена у таких компонентах: профіль освітньої програми; перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність; форми атестації здобувачів вищої освіти; про вивчення теоретичної частини базової загальношкільської підготовки; система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; вимоги до структури програм дисциплін, практик, індивідуальних завдань; перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма; матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми; матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

Зміст освітньої програми «Природничі науки» відповідає її меті – забезпечення фундаментальної, теоретичної та практичної підготовки бакалаврів, учителів природничих наук, фізики, хімії та біології, достатньої для успішного виконання професійних обов'язків та організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти; створення для здобувачів вищої освіти освітнього середовища для формування на належному рівні загальних і професійних компетентностей у сфері природничих наук, фізики, хімії, біології, педагогіки та психології, що

забезпечить їм право на необмежений доступ до працевлаштування за фахом, а також на вступ для здобуття ступеня магістра.

В освітній програмі чітко розроблені «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» та «Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми».

Аналіз структури освітньої програми «Природничі науки» та запропонованого компетентнісного профілю підтверджує, що програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями та практичними вміннями для розв'язання складних професійних задач і проблем освітньої галузі, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Освітня програма, що подана на рецензування, містить обов'язкові й вибіркові компоненти, які надають здобувачам вищої освіти можливість вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію, а у підсумку – отримати індивідуальний набір знань, що забезпечить їхню конкурентоспроможність на галузевому ринку праці.

Як рекомендацію пропоную доповнити програму освітнім компонентом, метою якого є формування в майбутніх учителів здатності ефективно застосовувати інтегративний підхід у навчанні природничих дисциплін для розвитку системного мислення та міждисциплінарної компетентності учнів, наприклад, «Методика інтеграції природничих знань», якщо це не передбачено як окремий змістовий модуль освітнього компонента «Загальна методика навчання природничих дисциплін».

Розроблена проектною групою ЗУІ імені Ференца Ракоці II освітня програма «Природничі науки» підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні галузі знань А Освіта, за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметною спеціальністю А4.15 Середня освіта (Природничі науки) може бути використана в освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної, заочної та дистанційної форми навчання.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, доцент,
декан факультету хімії та екології
Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Лариса МАРУШКО

М. М. Марушко
ЗАСВІДЧУЮ
Вчений секретар університету
« » 20 р.

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітню програму «Природничі науки» першого рівня вищої освіти на здобуття освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань А Освіта за спеціальністю А4 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.15 Природничі науки, розроблену кафедрою біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Масштабне реформування освіти в Україні з метою всебічного розвитку людини як особистості та найвищої цінності суспільства, виховання відповідальних громадян, збагачення їх інтелектуального, творчого та культурного потенціалу вимагає концентрованої уваги до якості викладання у закладах вищої освіти.

Подана на рецензію освітньо-професійна програма спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складових системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, у тому числі на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (із змінами внесеними згідно з Постановами КМ № 188 від 21.02.2025), Наказу Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель закладу загальної середньої освіти"».

Для визначення професійних видів робіт випускників були використані національні класифікатори (Національний класифікатор України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» та Національний класифікатор України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»).

Освітня програма демонструє комплекс характеристик освітнього процесу за першим рівнем вищої освіти на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю А4 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.15 Природничі науки.

Повно представлено всі основні елементи освітньої програми: загальну інформацію, профіль, мету, основний фокус, особливості програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, опис процедури викладання та оцінювання, перелік загальних та фахових компетентностей; очікувані програмні результати навчання; перелік компонентів ОП; структурно-логічну схему та матриці відповідності компетентностей компонентам та програмним результатам.

Мета рецензованої освітньої програми коректно сформульована, адже йдеться про підготовку конкурентноздатних і компетентних фахівців у галузі освіти, зокрема природничих наук, що володіють високим рівнем професійної культури, базовими знаннями, практичними навичками навчання природничих наук та їх інтегрованого курсу, вміннями організації освітнього процесу та позаурочної діяльності, необхідними і достатніми для успішного виконання професійних обов'язків та організації навчально-виховного процесу в закладу загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти.

Розроблена освітня програма відповідає вимогам сьогодення, коли постає нагальна проблема у підвищенні якості підготовки фахівців для закладів загальної середньої освіти. Усі компоненти рецензованої освітньої програми спрямовані на комплексне формування системи необхідних загальних та фахових компетентностей, необхідних для спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.15 Природничі науки. Це дає підстави стверджувати, що підготовлені за цією програмою здобувачі вищої освіти будуть здатні до професійної діяльності, що відповідає найсучаснішим вимогам роботодавців до вчителів природничих наук, фізики, хімії, біології закладу загальної середньої освіти.

Рецензент:

учитель біології вищої категорії,
директор Берегівського ліцею
імені Лайоша Кошута

ЖЕЛТВАЙ-ВЕЖДЕЛ Емеше Федорівна

БЕРЕГІВСЬКА МІСЬКА РАДА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ

вул. Богдана Хмельницького, 9 м. Берегове, Закарпатська область, 90202 тел.: (03141) 2-50-30

web-сайт: <http://beregovo-dec.gov.ua>, email: osvita@beregivska-gromada.gov.ua

Код ЄДРПОУ 42508252

2025 № 508

На № _____ від _____

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Природничі науки»
для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта,
предметною спеціальністю А4.15 Природничі науки,
галузі знань А Освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
розроблену кафедрою біології та хімії
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Успішне впровадження Концепції Нової української школи у галузі природничої освіти школярів потребує підготовки висококваліфікованого педагога, що володіє низкою сформованих загальних, фахових і предметних компетентностей, які мають відповідати сучасним вимогам та трендам розвитку педагогічної науки і практики, щоб забезпечувати якісну фахову освіту майбутніх учителів природничих наук, фізики, хімії, біології.

Особливо ця спеціальність актуальна для сільської школи, де вчителі забезпечують викладання кількох навчальних предметів та в умовах мультиетнічного регіону. Тому, впровадження освітньо-професійної програми «Природничі науки» з підготовки майбутніх вчителів, які готові до викладання в школі українською і угорською мовами, на сьогодні є надзвичайно актуальним, оскільки має на меті забезпечення шкільної освіти спеціалістами, які здатні передати природничі знання і сформувати в учнів цілісну природничо-наукову картину світу.

Рецензована освітньо-професійна програма «Природничі науки» містить усі необхідні компоненти, що визначають організацію навчального процесу з підготовки відповідних фахівців, а її зміст відповідає вимогам, які висуваються до формування професійних компетентностей майбутнього педагога природничого профілю. Програма поєднує дисципліни як теоретичної, так і практичної підготовки майбутніх фахівців з акцентом на практичну підготовку і провідний європейський та світовий досвід у сфері освіти/педагогіки та природничих наук. Зокрема, добре збалансовано дисципліни блоків обов'язкової професійної та практичної підготовки (педагогічна практика складає 21 кредит). Обов'язкові освітні компоненти логічно й послідовно представлені у програмі. Варто виділити значну методичну підготовку майбутніх вчителів з акцентом на особливостях викладання як природничих дисциплін загалом, так і окремо біології, хімії та фізики та ознайомлення їх з сучасними інформаційними технологіями в навчанні природничих наук.

Представлені освітні компоненти охоплюють і забезпечують засвоєння всіх необхідних загальних, фахових та професійних компетентностей і навичок необхідних для здійснення педагогічної діяльності природничого профілю та відповідають визначеним програмним результатам навчання.

Вважаю, що підготовка фахівців за розробленою програмою забезпечує якісну комплексну підготовку вчителя природничих наук з можливістю участі у програмах міжнародної академічної мобільності (програма ERASMUS+, програма «Маковець»).

Освітній процес реалізується у відповідно оснащених обладнаннями та установками лабораторіях і кабінетах та у спеціалізованих підрозділах кафедри біології та хімії.

З урахуванням вищенаведеного вважаю, що розроблена освітньо-професійна програма «Природничі науки» повністю відповідає всім чинним вимогам щодо структури, компонентів, компетентностей та програмних результатів та її слід рекомендувати для використання у навчальному процесі закладу для підготовки бакалаврів зі спеціальності А4 Середня освіта, предметною спеціальністю А4.15 Природничі науки, галузі знань А Освіта.

Начальник управління

Едіта БАБЯК